

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

Sayı	88	Konu: Beton Pompalama İş Kamyonu, Beton Püskürtme Makineleri, Beton Santrali, Beton Taşıma/Karıştırma (Transmikser) İş Kamyonu Makineleri, İş Kamyonu (Araç Kurtarma-Çekme-Taşıma) Makineleri, İş Kamyonu (İtfaiye Aracı), İş Kamyonu (Kar ile Mücadele Aracı), Kaldırma Yükleme (Personel ve Yük Yükseltici), Kaldırma, Taşıma Raylı Sistem Köprülü Vinci, Kaldırma-Yükleme (Kule Vinç), Kazıcı-Zemin Delgi Delik Delme (Sondaj), Kıрма Eleme Tesisi (Konkasör), Terminal Çekici ile Zemin, Yol Süpürme ve Temizleme Makineleri Operatörü Yetiştirme Kursu Programları
Tarih	18/09/2015	
Kurulda Gör. Tarihi	09/09/2015	
Önceki Kararın Tarih ve Sayısı	10/07/2012 - 99 13/04/2007 - 45 27/05/2005 -179	

Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün 08/07/2015 tarihli ve 16915068 - 101.04-E.7084921sayılı yazısı üzerine Kurulumuzda görüşülen

1. Beton Pompalama İş Kamyonu Operatörü Yetiştirme Kursu Programı,
2. Beton Püskürtme Makineleri Operatörü Yetiştirme Kursu Programı,
3. Beton Santrali Operatörü Yetiştirme Kursu Programı,
4. Beton Taşıma/Karıştırma (Transmikser) İş Kamyonu Makineleri Operatörü Yetiştirme Kursu Programı,
5. İş Kamyonu (Araç Kurtarma-Çekme-Taşıma) Makineleri Operatörü Yetiştirme Kursu Programı,
6. İş Kamyonu (İtfaiye Aracı) Operatörü Yetiştirme Kursu Programı,
7. İş Kamyonu (Kar ile Mücadele Aracı) Operatörü Yetiştirme Kursu Programı,
8. Kaldırma Yükleme (Personel ve Yük Yükseltici) Operatörü Yetiştirme Kursu Programı,
9. Kaldırma, Taşıma Raylı Sistem Köprülü Vinci Operatörü Yetiştirme Kursu Programı,
10. Kaldırma-Yükleme (Kule Vinç) Operatörü Yetiştirme Kursu Programı,
11. Kazıcı-Zemin Delgi Delik Delme (Sondaj) Operatörü Yetiştirme Kursu Programı,
12. Kıрма Eleme Tesisi (Konkasör) Operatörü Yetiştirme Kursu Programı,
13. Terminal Çekici Operatörü Yetiştirme Kursu Programı,
14. Zemin, Yol Süpürme ve Temizleme Makineleri Operatörü Yetiştirme Kursu Programı

nın ekli örneklerine göre uygulanması,
Kurulumuzun 27/05/2005-179; 13/04/2007-45; 10/07/2012-99 tarihli ve sayılı kararlarıyla kabul edilen İş Kamyonları Operatörü Yetiştirme Kurs Programı, Zemin Delgi (Delik Delme ve Sondaj) Makinesi Operatörü Yetiştirme Kursu Programı, Zemin Süpürme Makinesi Operatörü Yetiştirme Kurs Programı, Terminal Traktör Operatörü Yetiştirme Kurs Programı ile Rotatif Kamyon (Kar Savurucu) İş Makineleri İçin İş Makinesi Operatörü Yetiştirme Kursu Programının uygulamadan kaldırılması

hususunu uygun görüşle arz ederiz.

Dr. Fatma Elif KILINÇ
ÜYE

Dr. Cem GENÇOĞLU
ÜYE

Kâmil YEŞİL
ÜYE

Dr. Mehmet SÜRMEİ
ÜYE

Doç. Dr. Güray KIRPIK
ÜYE

Dr. İbrahim DEMİRCİ
ÜYE

Doç. Dr. Hatice YILDIZ
ÜYE

Dr. Hüseyin ŞİRİN
ÜYE

Prof. Dr. Emin KARİP
Kurul Başkanı

UYGUNDUR
.../09/2015

Nabi AVCI
Millî Eğitim Bakanı

KURUMUN ADI :
KURUMUN ADRESİ :
KURUCUNUN ADI :
PROGRAMIN ADI :Kaldırma–Yükleme (Kule Vinç) Operatörü Yetiştirme
Kursu

PROGRAMIN DAYANAĞI

- 5580 Sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanunu,
- Millî Eğitim Bakanlığı Özel Öğretim Kurumları Yönetmeliği,
- 14.08.2015 tarihli ve 72 sayılı Kurul Kararı ile kabul edilen Özel Çeşitli Kurslar Çerçeve Programı,
- Mesleki Yeterlilik Kurumu 09UMS0014–3 Referans kodlu,19.09.2009 tarih 27354 sayılı Resmî Gazetede Yayımlanan Meslek Standardı.
- 14 Millî Eğitim Bakanlığı, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğü'nün 08.03.2014 tarih ve 10.04/1009860 sayılı Yönergesi

PROGRAMIN SEVİYESİ : 19 yaşından gün almış en az ilkokul düzeyinde eğitimini tamamlamış bireyler için hazırlanmıştır.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Bu programı başarıyla tamamlayan bireylerin;

1. İş sağlığı ve güvenliğine yönelik önlemleri almaları,
2. Çalışma alanının güvenliğiyle ilgili kontrolleri yapmaları,
3. Çalışma ortamıyla ilgili tehlikelere karşı önlem almaları,
4. Uygun koruyucu ekipmanları seçmeleri,
5. Çalışma alanında trafik güvenliğine ilişkin önlemler almaları,
6. Çalışma öncesi yetkili kişiden çalışmayla ilgili bilgi edinmeleri,
7. Çalışmaya uygun ataşmanlarını seçmeleri,
8. Çalışmaya uygun ataşmanları takmaları ve sökmeleri,
9. Saha içinde görevli diğer personelle koordineli çalışmaları,
10. Vardiya değişimlerinde yetkiliye işin son durumuyla ilgili bilgi vermeleri,
11. Zemine uygun hava basıncı ayarlarını yapmaları (lastikli modeller için),
12. Makinenin genel temizliğini yapmaları,
13. Çalışma alanını çalışmaya uygun hale getirmeleri,
14. İş makinelerinin çelik konstrüksiyon yapısını açıklamaları,
15. Motorların çalışma sistemlerini açıklamaları,
16. İş makineleri güç iletim sistemlerini açıklamaları,
17. İş makinelerinin yürüyüş, dönüş, indirme ve kaldırma sistemlerini açıklamaları,

18. Çalışma öncesi vincin genel kontrollerini yapmaları,
19. Çalışma öncesi vincin dış fiziki kontrollerini yapmaları,
20. Arıza bildirimlerinde bulunmaları,
21. Arıza tespitine yardım etmeleri,
22. Makinenin günlük bakım ve kontrollerini yapmaları,
23. Makinenin basit arızalarını ve eksiklerini gidermeleri,
24. Makinenin periyodik bakımları yapmaları,
25. Makinenin bakım ve kontrol kayıtlarını tutmaları,
26. Makineyi yürütmeleri (lastik tekerlekli ve ray üzerinde kurulu kule vinçler için),
27. Serdümen işaretlerini takip etmeleri,
28. Hiza almaları,
29. İşe başlamadan önce sapan ve halat kontrolü yapmalarını,
30. Makineyi sabitlemeleri (lastik tekerlekli ve ray üzerinde kurulu kule vinçler için),
31. Çalışırken vinçle bekleme yapmaları,
32. Yer ve hat değiştirmeleri (lastik tekerlekli ve ray üzerinde kurulu kule vinçler için),
33. İş bırakma onaylarını takip etmeleri,
34. Halat kontrollerini yapmaları,
35. Vinç limit şalter kontrollerini yapmaları,
36. Vinç emniyet mandallarının kontrollerini yapmaları,
37. Yükü halat ve kancaya sabitlemeleri,
38. Yükü kaldırmaları/vira yapmaları,
39. Yükü dönmüş yapmaları,
40. Yük indirme yerini kontrol etmeleri,
41. Aktarma/yük araçlarını yönlendirmeleri,
42. Yükü indirmeleri/mayna yapmaları,
43. Yüklü halde beklemeleri,
44. Makineyi park etmeleri (lastik tekerlekli ve ray üzerinde kurulu kule vinçler için),
45. Makineyi uzun süreli depolamalar için söküme uygun hale getirmeleri,
46. Uzun süreli depolamaya alınmış makineyi tekrar işletmeye hazır hale getirmeleri,
47. Sökümü yapılan makinelerin araç ile nakli için gerekli önlem almaları,
48. Mesleki gelişimleri hakkında çalışmalar yapmaları beklenmektedir.

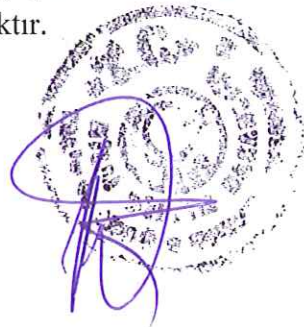
PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Bu program, iş makineleri alanında Mesleki Yeterlilik Kurumu (MYK) tarafından oluşturulan ulusal yeterlikler dikkate alınarak, Kule vinç kaldırma-yükleme işlerinin

hızlı, güvenli ve sağlıklı yapılması amacıyla kullanılan elektrikle çalışan iş makinelerini kapsamaktadır

2. Program, iş makineleri alanında; insan gücünü minimize ederek kısa sürede güvenli ve sağlıklı bir şekilde kontrollü olarak her türlü kaldırma-taşıma (kule vinç) işlerinde kullanılan iş makinesi operatörü yetiştirmek için hazırlanmıştır.
3. Kursa katılım program seviyesi ve “Millî Eğitim Bakanlığı, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün İş Makineleri Sürücü Eğitim Yönergesi” hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilecektir.
4. Programla, “a) iş organizasyonu, b) iş öncesi hazırlıklar, c) kaldırma–yükleme makine ve kontrolleri, d) kaldırma ve yükleme, e) park ve depolama (lastik tekerlekli ve ray üzerinde kurulu kule vinçler için f) makine nakli g) mesleki gelişim” konularında yeterlik kazandırılması amaçlanmıştır.
5. Program uygulanırken slâyt, CD, video vb. materyallerden yararlanılacaktır. Bunun yanı sıra uygulamalı konular, iş makinesi üzerinde ve uygulama alanında yapılacaktır.
6. Programda yer alan “a) iş organizasyonu, b) iş öncesi hazırlıklar, c) mesleki gelişim” konuları tüm iş makinelerinde ortak konu olup, iş makinesi eğitimlerinde bu konuları aldığını belgeleyenler, diğer bir iş makinesi operatörlüğü eğitimine katıldığında sözü geçen konulardan muaf olurlar.
7. Programda yer alan "a) iş organizasyonu, b) iş öncesi hazırlıklar, c) mesleki gelişim” konuları farklı iş makineleri eğitimlerine katılan adaylarla ortak derslikte işlenebilir.
8. Programda yer alan “a)kaldırma–yükleme makine ve kontrolleri, b) park ve depolama, (lastik tekerlekli ve ray üzerinde kurulu kule vinçler için) c) makine nakil” konuları kaldırma ve yükleme grubu tüm iş makinelerinde ortak konu olup, kaldırma ve yükleme iş makinesi eğitimlerinde bu konuları aldığını belgeleyenler, başka bir kaldırma–yükleme iş makinesi operatörlüğü eğitimine katıldığında sözü geçen konulardan muaf olurlar.
9. Programda yer alan “a) kaldırma–yükleme makine ve kontrolleri, b) park ve depolama, (lastik tekerlekli ve ray üzerinde kurulu kule vinçler için) c) makine nakil” konuları kaldırma ve yükleme iş makineleri eğitimi alan adaylarla ortak olarak planlanıp, işlenebilir.
10. Daha önceden kaldırma–yükleme türü iş makinelerinden operatörlük belgesi alanlar ile aynı türden G sınıfı sürücü belgesi olanlar, kaldırma–yükleme türünden başka bir sınıf operatörlük belgesi almak istemeleri durumunda, almış oldukları yeni sınıf sertifikanın özelliğine uygun iş makinesi ile uygulama eğitiminin tamamını aldıktan sonra uygulama sınavına girerler.
11. Bu program uygulanırken anlatım, gösterip–yaptırma vb. yöntemlerle soru–cevap, grup çalışmaları vb. tekniklerden yararlanılacaktır.

PROGRAMIN SÜRESİ

1. Haftalık süre : Günde 6 saat x 5 gün = 30 saat
2. Toplam süre : 2 hafta x 30 saat = 60 saat + 3 gün (8 saat) = 78 saat

PROGRAM İÇERİĞİNİN TOPLAM KURS SÜRESİNE GÖRE DAĞILIMI

A. İŞ ORGANİZASYONU

(8 Saat Teorik Eğitim)

1. İş Sağlığı ve Güvenliği
2. Çalışma Alanı Güvenliği
3. Çalışma Ortamında Tehlikelere Karşı Önlemler
4. Ramak Kaza Değerlendirmesi
5. Koruyucu Ekipman Seçimi
6. Saha Güvenliğine İlişkin Önlemler

B. İŞ ÖNCESİ HAZIRLIKLAR

(Toplam 8 Saat: 4 Saat Teorik ve 4 Saat Araç Başında Eğitim)

1. Yetkili Bilgilendirmesi
2. Atışman Seçimi
3. Atışmanların Sökümü ve Takımı
4. Saha İçi Personeliyle Koordineli Çalışma
5. Vardiya Değişimi Bilgilendirmesi
6. Zemine Uygun Hava Basıncı Ayarı (Lastikli Modeller İçin)
7. Makinenin Genel Temizliği
8. Zeminin Çalışmaya Hazırlama
9. Çalışma Öncesi Elektrikli Şalterlerini Kontrol Etmeleri
10. Elektrikli Motor ile Sarma Halat Sistemlerin Çalışma Prensiplerini Öğrenmeleri

C. MESLEKİ GELİŞİM

(2 Saat Teorik Eğitim)

1. Meslekle İlgili Yayın Mevzuat
2. Mesleki Gelişim

D. KALDIRMA-YÜKLEME MAKİNE VE KONTROLLERİ

(Toplam 40 Saat: 12 Saat Teorik eğitim ve 28 Saat Araç Başında Eğitim)

1. İş Makineleri Şase Yapısı
2. Motorların Çalışması-Elektrik Sistemleri ve Kısımları
3. İş Makineleri Güç İletim Sistemleri (Kasnak ve halatlar)

4. Hidrolik ve Pnömatik Sistemlerin Çalışma Prensiplerini Öğrenmelerini Sağlamak,
5. İş Makineleri Yürütüş, dönüş, indirme ve kaldırma sistemleri
6. Çalışma Öncesi Halatların Kontrolleri
7. Limit Şalteri ve Fren Kontrolleri
8. Çalışma Öncesi Vincin Genel Kontrolleri
9. Çalışma Öncesi Vincin Dış Fiziki Kontrolleri
10. Vincin Fonksiyonel Kontrolleri
11. Arıza Bildirimleri
12. Arıza Tespitine Yardım
13. Günlük Bakım ve Kontrolleri Yapma
14. Basit Arıza ve Eksikleri Giderme
15. Periyodik Bakımları Yapma
16. Bakım ve Kontrol Kayıtlarını Tutma
17. İş Bitiminde Rüzgar Fren Sisteminin Açık Pozisyona Alınması

E. KALDIRMA VE YÜKLEME

(12 Saat Araçla Uygulamalı Eğitim)

1. Makineyi Yürütme (Lastik tekerlekli ve ray üzerinde kurulu kule vinçler için)
2. Serdümen İşaretleri Takibi
3. Hiza Alma
4. Makineyi Sabitleme
5. Vinç ile Sabit Pozisyonda Bekleme Yapma
6. Yer ve Hat Değiştirme (Lastik tekerlekli ve ray üzerinde kurulu kule vinçler için)
7. İş Bırakma Onayları Takibi
8. Yükü Halat ve Kancaya Sabitleme
9. Yükü Kaldırma/Vira Yapma
10. Yükle Dönüş Yapma
11. Yük İndirme Yeri Kontrolü
12. Aktarma/Yük Araçlarını Yönlendirme
13. Yük İndirme/Mayna Yapma
14. Yüklü Hâlde Bekleme

F. PARK VE DEPOLAMA

(4 Saat Araç Başı Eğitim)

1. Makine Parkı
2. Makine Uzun Süreli Depolama
3. Makineyi Depolamadan İşletmeye Hazırlama

G. ARAÇ NAKİL

(2 Saat, Araç Başı Eğitim)

1. Makineyi Yük Nakil Aracı ile Nakletme

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Kurs sonunda "Millî Eğitim Bakanlığı, Özel Öğretim Kurumları Genel Müdürlüğünün İş Makineleri Sürücü Eğitim Yönergesi" hükümleri çerçevesinde teorik ve uygulamalı sınav yapılacaktır. Sınavlarda başarılı olanlara "İş Makinesi Kullanma Yetki Belgesi (Operatörlük Belgesi)" düzenlenecektir.

Kurs sürecinde ise kontrol listeleri, gözlem formları vb. ölçme araçları ile kursiyerlerin uygulamaları doğru işlem basamaklarıyla gerçekleştirip gerçekleştirmedikleri denetlenecektir. Bu değerlendirme sonuçları, eğitimin planlanan biçimde başarıyla sonuçlanmasında geri bildirim amacıyla kullanılacaktır.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ VE GEREÇLERİ

1. Kule vinç
2. Anahtar takımı
3. Kumanda kontrol sistemleri
4. Bilgisayar
5. İletişim araçları (telsiz, telefon vb.)
6. Kamera sistemi
7. Kişisel koruyucu donanımlar (iş elbisesi, baret, yağmurluk, çelik burunlu bot, gözlük, eldiven, emniyet kemeri vb.)
8. İlk yardım çantası
9. Fonksiyonel kule vinç yazılım sistemleri
10. Megafon
11. Temizlik malzemeleri
12. Vinç donanım ve sarmal halat sistemleri

